

การใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4 ของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี

Application of four step to success by the Students of Faculty of Industry and Technology

ประสิทธิ์ ชาระ¹Prasit Chara¹สาขาวิชาศิลปศาสตร์ คณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี¹

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขต สกลนคร

Corresponding Author, Email: charasit@hotmail.com¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4 ของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร โดยจำแนกเพศ ผลการศึกษา และสังกัด ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ นักศึกษาที่ศึกษาคณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี จำนวน 83 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีเจตคติต่อการใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4 ของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{x} = 4.15, S.D. = 0.71) โดยนักศึกษามีเจตคติด้านวิม้งสามมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านจิตตะ ด้านวิริยะ และด้านฉันทะ ตามลำดับ

คำสำคัญ : อิทธิบาท 4

Abstract

The purpose of this study was to Application of four step to success by the Students of Faculty of Industry and Technology, Rajamangala University of Technology Isan Sakonnakhon Campus by sex, grade and department distribution. The samples were collected specifically from the 83 students who studying at the Faculty of Industry and Technology by used a questionnaire to collect an information. The data were analyzed by using SPSS statistics are percentage (percentage), average (mean) value and standard deviation (S.D.). The results showed that: Students opinioned on Application of four step to success by the Students of Faculty of Industry and Technology: The overall students are satisfied at high level (\bar{x} = 4.15, S.D. = 0.71). The most is Investigation, followed by the Mind, Diligence and Passion, respectively.

Keywords: four step to success

บทนำ

คนไทยมีวิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันกับพระพุทธศาสนาอย่างแนบแน่น ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน พระพุทธศาสนามีหลักธรรมที่มุ่งเน้นอบรม สั่งสอน ศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม สร้างทัศนคติ และค่านิยมที่ดีต่อชนมธรรมนิยมประเพณีและวัฒนธรรมไทย พระพุทธศาสนามีหลักธรรมที่สำคัญในการแก้ปัญหาอย่างเป็นกระบวนการ และมีหนทางในการแก้ปัญหาด้วยตนเองได้อย่างสมบูรณ์ เมื่อบุคคลใดมีปัญหาต้องจัดการปัญหาให้สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหามาตามแนวทางของพระพุทธศาสนา เพราะการเกิดปัญหาทุกอย่างย่อมต้องมีสาเหตุ หากกระบวนการเพื่อแก้ปัญหา และทำอย่างไรเพื่อให้ปัญหานั้นหมดไป

อิทธิบาท 4 ประกอบด้วย ด้านฉันทะ (ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น) ด้านวิริยะ (ความเพียรพยายามทำในสิ่งนั้น) ด้านจิตตะ (การเอาใจฝักใฝ่ในสิ่งนั้น) และ ด้านวิมังสา (การพิจารณาใคร่ครวญหาเหตุผลในสิ่งนั้น) เป็นหลักธรรมที่ช่วยให้ประสบความสำเร็จทั้งทางด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิต ทำให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ และยังเป็นสิ่งที่พึ่งให้คนอื่นได้อีกด้วย ดังนั้น หลักธรรมอิทธิบาท 4 จึงเป็นหลักธรรมสำหรับพัฒนาบุคคลให้เป็นคนดีของสังคมทำให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข(พระธรรมปิฎก. (ป.อ. ปยุตโต), 2542)

ในสภาพสังคมปัจจุบันมีความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ซึ่งมีบทบาทสำคัญในวงการศึกษา โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน นักเรียน และนักศึกษาที่มีโอกาสทางการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น เป็นสาเหตุต้องห่างจากครอบครัวมุ่งสู่สังคมเมือง ประกอบกับการได้รับข่าวสารด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยขาดการคิดวิเคราะห์ แยกแยะข้อดีข้อเสีย ในส่วนสถาบันการศึกษาพบว่าหลักสูตรการเรียนการสอนขั้นพื้นฐานทุกระดับชั้นยังขาดการสอดแทรกเรื่องคุณธรรมจริยธรรม จิตสำนึกสาธารณะ และคุณลักษณะของพลเมืองที่ดีให้กับนักเรียน นักศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นแบบแผน ในการเรียนการสอนวิชาจริยธรรมมุ่งศึกษาเพียงภาคทฤษฎีแต่ไม่ได้มุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติอย่างจริงจัง ขาดกระบวนการในการประเมิน และฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมของผู้สอนส่งผลให้บุคลากรบางส่วนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ดังนั้น การพัฒนาของเยาวชน นักเรียน และนักศึกษา ด้วยหลักอิทธิบาท 4 จึงเป็นทางเลือกสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของเยาวชนไทยในปัจจุบัน เพื่อพัฒนาตนเองและประเทศชาติให้ก้าวหน้าไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง มีความเข้าใจในแนวทางของพระพุทธศาสนา สามารถที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม(บัญชา ท่าทอง, 2556)

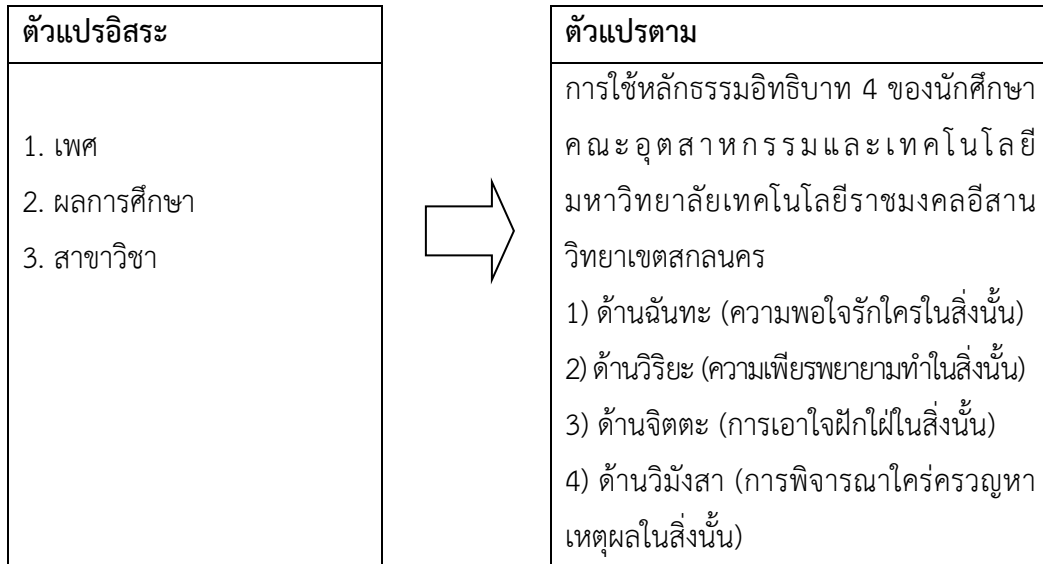
จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยสนใจศึกษาเพื่อทราบความเข้าใจในการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษา เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจและเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจระหว่างนักศึกษา ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เพื่อการแก้ไขและพัฒนาตนที่ถูกต้องต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4 ของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

การดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาการใช้หลักธรรมอริยาบท 4 ของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชา คุณค่าของมนุษย์ : ศิลป์และศาสตร์ในการดำเนินชีวิต คณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแจกให้กับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง (Self-administered Questionnaires) โดยสุ่มตัวอย่างตามความสะดวก (Convenience Sampling) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการบรรยายลักษณะของข้อมูล ได้แก่ จำนวน ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ผลการวิจัย

การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมอริยาบท 4 ของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร เมื่อรวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้ว นำมาเข้ารหัสตามที่กำหนดไว้ บันทึกข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปแล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังผลการวิเคราะห์และการอภิปรายผลการศึกษาซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของประชากรที่เป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนวิชา คุณค่าของมนุษย์ : ศิลป์และศาสตร์ในการดำเนินชีวิต จำนวน 83 คน ผู้วิจัยกำหนดตัวแปรสถานภาพส่วนบุคคลที่นำมาศึกษา จำแนกตาม เพศ ผลการศึกษา และสังกัด ซึ่งได้นำมาวิเคราะห์ผลได้ผลแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของประชากรจำแนกตามสถานภาพส่วนตัว

รายการ	จำนวน (N = 83)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	29	34.9
หญิง	54	65.1
ผลการศึกษา		
ต่ำกว่า 1.51	0	0.0
1.51-2.25	4	4.8
2.26-3.00	39	47.0
3.00 ขึ้นไป	40	48.2
สังกัด		
สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม	1	1.2
สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา	9	10.8
สาขาวิชาบริหารธุรกิจ	57	68.7
สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล	16	19.3
รวม	83	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 65.1 รองลงมาเพศชาย 29 คน คิดเป็นร้อยละ 34.9 ผลการศึกษาส่วนใหญ่ผลการศึกษา 3.00 ขึ้นไป จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 48.2 รองลงมาผลการศึกษาอยู่ระหว่าง 2.26-3.00 จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 47.0 ลำดับสุดท้ายผลการศึกษาอยู่ระหว่าง 1.51-2.25 จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.8 สังกัดส่วนใหญ่สังกัดสาขาวิชาบริหารธุรกิจ จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 68.7 รองลงมาสังกัดสาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 รองถัดมาสังกัดสาขาวิชาวิศวกรรมโยธา จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 10.8 และลำดับสุดท้ายสังกัดสาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2

ตอนที่ 2 การใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4 ของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร ดังตารางที่ 2, 3, 4 และ 5

เจตคติต่อการใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4 ของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร ผู้วิจัยศึกษาระดับความคิดเห็นของประชากรมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านฉันทะ (ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น) 2) ด้านวิริยะ (ความเพียรพยายามทำในสิ่งนั้น) 3) ด้านจิตตะ (การเอาใจฝักใฝ่ในสิ่งนั้น) และ 4) ด้านวิมังสา (การพิจารณาใคร่ครวญหาเหตุผลในสิ่งนั้น)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเจตคติต่อการใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4 ของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร ด้านฉันทะ (ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น)

การใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4 ของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D	แปลผล
1. นักศึกษามีความรักต่องานและหน้าที่ ที่นักศึกษาปฏิบัติอยู่	4.13	0.71	มาก
2. นักศึกษาปรารถนาจะปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ	4.23	0.74	มากที่สุด
3. นักศึกษาเต็มใจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย	4.07	0.71	มาก
4. นักศึกษารู้สึกสบายใจขณะเรียน	4.02	0.75	มาก
5. นักศึกษาไม่รู้สึกรำคาญในการเรียน	4.05	0.84	มาก
6. นักศึกษาพอใจที่จะเรียนในมหาวิทยาลัยแห่งนี้	4.06	0.75	มาก
7. นักศึกษาภูมิใจที่จะบอกคนอื่นว่านักศึกษาเรียนในมหาวิทยาลัยนี้	4.19	0.67	มาก
8. เมื่องานที่ทำบรรลุผลสำเร็จ นักศึกษารู้สึกโปร่งโล่ง ผ่องใสและเบิกบาน	4.17	0.76	มาก
9. เมื่อมีผู้กล่าวถึงมหาวิทยาลัยที่นักศึกษาเรียนอยู่ในทางไม่ดี นักศึกษาจะรับชี้แจงแก้ที่ทันที	4.13	0.84	มาก
10. แม้ว่ามหาวิทยาลัยอื่นจะมีชื่อเสียงกว่า นักศึกษาก็ยังเลือกเรียนกับมหาวิทยาลัยนี้ต่อไป	4.18	0.68	มาก
ภาพรวม	4.12	0.75	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าการใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4 ของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร ด้านฉันทะ (ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.12$, S.D = 0.75) และเมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นในแต่ละด้านก็พบว่ามีเกณฑ์อยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ โดยนักศึกษามีระดับความคิดเห็นอันดับแรกคือ นักศึกษาปรารถนาจะปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ ($\bar{x} = 4.23$, S.D = 0.74) รองลงมาคือ นักศึกษาภูมิใจที่จะบอกคนอื่นว่านักศึกษาเรียนในมหาวิทยาลัยนี้ ($\bar{x} = 4.19$, S.D = 0.67) และระดับความคิดเห็นต่ำที่สุดคือ นักศึกษารู้สึกสบายใจขณะเรียน ($\bar{x} = 4.02$, S.D = 0.75)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเจตคติต่อการใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4 ของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร ด้านวิริยะ (ความเพียรพยายามทำในสิ่งนั้น)

การใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4 ของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D	แปลผล
1. นักศึกษาเรียนด้วยความกระตือรือร้น	4.10	0.69	มาก
2. นักศึกษามาเรียนอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำ	4.18	0.72	มาก
3. นักศึกษาเรียนอย่างต่อเนื่อง ในการที่จะทำให้การเรียน ประสบผลสำเร็จ	4.25	0.64	มากที่สุด
4. การบ้านที่ต้องเร่งทำให้เสร็จ นักศึกษาจะตั้งใจทำให้เสร็จ ในเวลาที่กำหนด	4.17	0.71	มาก
5. แม้งานที่นักศึกษาทำจะมีอุปสรรคต่างๆ นักศึกษาก็ไม่ละ ความพยายาม	4.10	0.74	มาก
6. เมื่อมีเวลาว่าง นักศึกษามักแสวงหาความรู้เสมอ	4.02	0.80	มาก
7. แม้งานที่จะต้องใช้เวลายาวนานปีจึงจะสำเร็จผล นักศึกษาก็ไม่ท้อถอย	4.18	0.68	มาก
8. เมื่อได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงาน นักศึกษามักจะรีบทำ โดยทันที	4.08	0.61	มาก
9. นักศึกษามักปฏิบัติงานเสร็จสมบูรณ์ตามโครงการหรือ แผนงานที่กำหนดไว้	4.23	0.70	มากที่สุด
10. นักศึกษาได้ทุ่มเททั้งร่างกายและแรงใจในการปฏิบัติงาน เสมอ	4.12	0.74	มาก
ภาพรวม	4.14	0.70	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า การใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4 ของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร ด้านวิริยะ (ความเพียรพยายามทำในสิ่งนั้น) ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.14$, S.D = 0.70) และเมื่อพิจารณาเจตคติในแต่ละด้านก็พบว่า มีเกณฑ์อยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ โดยนักศึกษามีระดับความคิดเห็นอันดับแรกคือ นักศึกษาเรียนอย่างต่อเนื่อง ในการที่จะทำให้การเรียนประสบผลสำเร็จ ($\bar{x} = 4.25$, S.D = 0.64) รองลงมาคือ นักศึกษามักปฏิบัติงานเสร็จสมบูรณ์ตามโครงการหรือแผนงานที่กำหนดไว้ ($\bar{x} = 4.23$, S.D = 0.70) และระดับความคิดเห็นต่ำที่สุดคือ เมื่อมีเวลาว่าง นักศึกษามักแสวงหาความรู้เสมอ ($\bar{x} = 4.02$, S.D = 0.80)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเจตคติต่อการใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4 ของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร ด้านจิตตะ (การเอาใจฝักใฝ่ในสิ่งนั้น)

การใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4 ของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D	แปลผล
1. นักศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้ทันทีเมื่อถึงเวลา	4.14	0.72	มาก
2. การตรงต่อเวลาและรักษาเวลาในการปฏิบัติงาน นักศึกษาเห็นว่ามีความจำเป็นมาก	4.25	0.64	มากที่สุด
3. ในการปฏิบัติงาน นักศึกษามีการแบ่งเวลาไว้อย่างชัดเจนเสมอ	4.23	0.79	มากที่สุด
4. นักศึกษาควบคุมตนเองให้ปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี	4.10	0.71	มาก
5. นักศึกษาปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความจริงใจเสมอ	4.19	0.74	มาก
6. นักศึกษาถือว่าความรับผิดชอบต่องานที่เป็นสิ่งจำเป็น	4.12	0.65	มาก
7. บางครั้งนักศึกษาปฏิบัติงานจนลืมหำภารกิจส่วนตน	4.04	0.83	มาก
8. นักศึกษาทำความเข้าใจรายละเอียดของงานที่ได้รับมอบเสมอ	4.22	0.64	มากที่สุด
9. นักศึกษาตรวจตราดูแลความเรียบร้อยของงานที่นักศึกษาปฏิบัติเสมอ	4.12	0.69	มาก
10. นักศึกษาเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานเสมอ	4.16	0.76	มาก
ภาพรวม	4.16	0.72	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า การใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4 ของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร ด้านจิตตะ (การเอาใจฝักใฝ่ในสิ่งนั้น) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.16$, S.D = 0.72) และเมื่อพิจารณาเจตคติในแต่ละด้านก็พบว่ามีเกณฑ์อยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษามีระดับความคิดเห็นอันดับแรกคือ การตรงต่อเวลาและรักษาเวลาในการปฏิบัติงาน นักศึกษาเห็นว่ามีความจำเป็นมาก ($\bar{x} = 4.25$, S.D = 0.64) รองลงมาคือ นักศึกษาทำความเข้าใจรายละเอียดของงานที่ได้รับมอบเสมอ ($\bar{x} = 4.22$, S.D = 0.64) และระดับความคิดเห็นต่ำที่สุดคือ บางครั้งนักศึกษาปฏิบัติงานจนลืมหำภารกิจส่วนตน ($\bar{x} = 4.04$, S.D = 0.83)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเจตคติต่อการใช้หลักธรรมอริบาท 4 ของนักศึกษาคณะ
อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร ด้านวิมังสา (การพิจารณา
ใคร่ครวญหาเหตุผลในสิ่งนั้น)

การใช้หลักธรรมอริบาท 4 ของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D	แปลผล
1. ถ้าปฏิบัติงานแล้วผลที่ได้ไม่ค่อยดี นักศึกษามักจะแก้ไขให้ดีขึ้นใน ครั้งต่อไป	4.13	0.68	มาก
2. นักศึกษามีการวางแผนการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าเสมอ	4.06	0.70	มาก
3. นักศึกษาคำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมชั้นเสมอ	4.18	0.73	มาก
4. นักศึกษามักใคร่ครวญถึงผลดี ผลเสียที่จะเกิดขึ้นก่อนที่จะ ปฏิบัติงาน	4.13	0.73	มาก
5. นักศึกษาปฏิบัติงานเต็มความรู้ความสามารถ	4.24	0.62	มากที่สุด
6. แม้ว่าการปฏิบัติงานจะบรรลุวัตถุประสงค์แล้ว แต่นักศึกษาเห็นว่า ต้องพยายามทำให้ดีขึ้นอีก	4.17	0.62	มาก
7. นักศึกษาเรียนรู้วิทยาการใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงการปฏิบัติงาน	4.20	0.71	มาก
8. นักศึกษาคิดหาวิธีการปฏิบัติงานที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพมาก ที่สุดเสมอ	4.26	0.59	มากที่สุด
9. นักศึกษามักค้นหาสาเหตุของการปฏิบัติงานที่ไม่ได้ผล	4.12	0.74	มาก
10. นักศึกษาเรียนรู้วิธีปฏิบัติงานจนเข้าใจก่อนที่จะปฏิบัติงาน	4.18	0.72	มาก
ภาพรวม	4.17	0.68	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า การใช้หลักธรรมอริบาท 4 ของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร ด้านวิมังสา (การพิจารณาใคร่ครวญหาเหตุผลในสิ่งนั้น)
โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.17$, S.D = 0.68) และเมื่อพิจารณาเจตคติในแต่ละด้านก็พบว่ามีเกณฑ์อยู่ใน
ระดับมาก โดยนักศึกษามีระดับความคิดเห็นอันดับแรกคือ นักศึกษาคิดหาวิธีการปฏิบัติงานที่ทำให้เกิด
ประสิทธิภาพมากที่สุดเสมอ ($\bar{x} = 4.26$, S.D = 0.59) รองลงมาคือ นักศึกษาปฏิบัติงานเต็มความรู้ความสามารถ (\bar{x}
= 4.24, S.D = 0.62) และระดับความคิดเห็นต่ำที่สุดคือ นักศึกษามีการวางแผนการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าเสมอ (\bar{x}
= 4.06, S.D = 0.70)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเจตคติต่อการใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4 ของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร ด้านภาพรวม

การใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4 ของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{x}	S.D	แปลผล
1. ด้านฉันทะ (ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น)	4.12	0.75	มาก
2. ด้านวิริยะ (ความเพียรพยายามทำในสิ่งนั้น)	4.14	0.70	มาก
3. ด้านจิตตะ (การเอาใจฝักใฝ่ในสิ่งนั้น)	4.16	0.72	มาก
4. ด้านวิมังสา (การพิจารณาใคร่ครวญหาเหตุผลในสิ่งนั้น)	4.17	0.68	มาก
ภาพรวม	4.15	0.71	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า การใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4 ของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร ด้านภาพรวม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.15$, S.D = 0.71) และเมื่อพิจารณาเจตคติในแต่ละด้านก็พบว่ามีเกณฑ์อยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษามีระดับความคิดเห็นอันดับแรกคือ ด้านวิมังสา (การพิจารณาใคร่ครวญหาเหตุผลในสิ่งนั้น) ($\bar{x} = 4.17$, S.D = 0.68) รองลงมาคือด้านจิตตะ (การเอาใจฝักใฝ่ในสิ่งนั้น) ($\bar{x} = 4.16$, S.D = 0.72) และระดับความคิดเห็นต่ำที่สุดคือด้านฉันทะ (ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น) ($\bar{x} = 4.12$, S.D = 0.75)

สรุปผลการวิจัย

การใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4 ของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร ด้านภาพรวม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเจตคติในแต่ละด้านก็พบว่ามีเกณฑ์อยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษามีระดับความคิดเห็นอันดับแรกคือ ด้านวิมังสา (การพิจารณาใคร่ครวญหาเหตุผลในสิ่งนั้น) รองลงมาคือด้านจิตตะ (การเอาใจฝักใฝ่ในสิ่งนั้น) และระดับความคิดเห็นต่ำที่สุดคือด้านฉันทะ (ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น)

อภิปรายผลการวิจัย

การใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4 ของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร ด้านภาพรวม โดยภาพรวมอยู่ในระดับ และเมื่อพิจารณาเจตคติในแต่ละด้านก็พบว่ามีเกณฑ์อยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษามีระดับความคิดเห็นอันดับแรกคือ ด้านวิมังสา (การพิจารณาใคร่ครวญหาเหตุผลในสิ่งนั้น) รองลงมาคือด้านจิตตะ (การเอาใจฝักใฝ่ในสิ่งนั้น) และระดับความคิดเห็นต่ำที่สุดคือด้านฉันทะ (ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น) สอดคล้องกับ พระธรรมปิฎก. (ป.อ. ปยุตโต) ที่ได้เขียนไว้ใน พุทธธรรม เกี่ยวกับ อิทธิบาท 4 ประกอบด้วย ด้านฉันทะ (ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น) ด้านวิริยะ (ความเพียรพยายามทำในสิ่งนั้น) ด้านจิตตะ (การเอาใจฝักใฝ่ในสิ่งนั้น) และ ด้านวิมังสา (การพิจารณาใคร่ครวญหาเหตุผลในสิ่งนั้น) เป็น

หลักธรรมที่ช่วยให้ประสบความสำเร็จทั้งทางด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิต ทำให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ และยังเป็นสิ่งที่พึ่งให้คนอื่นได้อีกด้วย ดังนั้น หลักธรรมอิทธิบาท 4 จึงเป็นหลักธรรมสำหรับพัฒนาบุคคลให้เป็นคนดีของสังคมทำให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาการใช้หลักธรรมอื่นๆ ในการเรียนการสอน
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามหลักธรรมคำสอนอื่นๆ

สรุป

จากงานวิจัยเรื่อง “การใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4 ของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี” สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. นักศึกษาส่วนใหญ่มักหาเหตุผลตอบตนเอง เมื่อเจอปัญหาในการเรียนและพิจารณาผลของการกระทำตนเองเสมอ เพื่อทำความเข้าใจและหาความจริงของเหตุนั้น ๆ
2. ความสำเร็จของการศึกษานอกจากความอยากที่จะผ่านจุดนั้นไปได้แล้ว การเอาใจใส่ในสิ่งนั้นก็นับเป็นสิ่งสำคัญ

องค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่

จากงานวิจัยเรื่อง “การใช้หลักธรรมอิทธิบาท 4 ของนักศึกษาคณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี” องค์ความรู้ใหม่สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. นักศึกษาส่วนใหญ่มักหาเหตุผลตอบตนเอง เมื่อเจอปัญหาในการเรียนและพิจารณาผลของการกระทำตนเองเสมอ เพื่อทำความเข้าใจและหาความจริงของเหตุนั้น ๆ
2. ความสำเร็จของการศึกษานอกจากความอยากที่จะผ่านจุดนั้นไปได้แล้ว การเอาใจใส่ในสิ่งนั้นก็นับเป็นสิ่งสำคัญ
3. อิทธิบาท 4 จัดเป็นหลักธรรมสำคัญของการทำกิจต่าง ๆ รวมถึงกระบวนการศึกษาโดยที่ไม่ขาดองค์ประกอบใดจากหลักธรรมนั้น

บรรณานุกรม

- นางเยาว์ อุทุมพร วาสนา เพิ่มพูล. (2551). รายงานการวิจัยการพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักธรรมอิทธิบาท 4 เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมสำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- บัญชา ท่าทอง (2556). ศึกษาการใช้หลักอิทธิบาท 4 พัฒนาการความรับผิดชอบของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ พธ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระจිරศักดิ์ บุญฤทธิ์ (2554). ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มด้วยหลักอิทธิบาท 4 ที่มีต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พระธรรมปิฎก. (ป.อ. ปยุตฺโต). (2542). พุทธธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

อิทธิปาหิวงค์ สุตตันตภาชนีย์. (2539). พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เล่มที่ 35. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.